

RECENZJA

pracy doktorskiej magister Magdy Niedbała-Solarz „Patriotyzm w polskiej pieśni XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku na wybranych przykładach”

Zlecniodawca recenzji:

- Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Rada do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne.
- Recenzja została sporządzona w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora mgr Magdzie Niedbała-Solarz w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne na podstawie zapisów Ustawy z dnia 20.07.2018 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zmianami).
- Skład orzekający Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. K. Pendereckiego w Krakowie podjął Uchwałę nr 3/2023 w sprawie wyznaczenia mojej osoby na recenzenta w ww. postępowaniu.

Podstawowe dane o Kandydatce:

- Pani magister Magda Niedbała-Solarz ukończyła z wyróżnieniem Państwową Szkołę Muzyczną II stopnia im. Grzegorza Fitelberga w Chorzowie w klasie śpiewu mgr Haliny Skubis-Kalemba.
- W roku 2014 ukończyła studia wokalne w AM im. K. Pendereckiego w Krakowie w klasie śpiewu solowego prof. dr hab. Agnieszki Monasterskiej – dyplom z wyróżnieniem.
- W roku 2019 rozpoczęła studia III stopnia w Szkole Doktorskiej AM w Krakowie na kierunku wokalistyka.
- Od roku 2014 zajmuje się działalnością dydaktyczną w szkole muzycznej.

Pani Magda Niedbała-Solarz od ukończenia studiów prowadzi ożywioną działalność artystyczną.

Są to koncerty z orkiestrą i zespołami kameralnymi, koncert z towarzyszeniem instrumentów dawnych, z udziałem chórów. Liczne koncerty kameralne z pieśniami, ariami operowymi i operetkowymi, koncerty muzyki dawnej.

W ramach tych występów wykonuje oratoria, pieśni, muzykę sakralną.

W swoim repertuarze posiada partie altowe i mezzosopranowe w mszach i oratoriach, m.in.: *Requiem d-moll*, *Msza Koronacyjna*, *Ave Verum* W. A. Mozarta, *Requiem* G. Faure, *Requiem* G. Verdiego, *Stabat Mater* K. Jenkinsa, *Stabat Mater*, *Magnificat*, *Gloria* A. Vivaldiego, *Stabat Mater* G. B. Pergolesiego, *Stabat Mater* A. Dvoraka, *Msza Piotrowińska B-dur* St. Moniuszki, *Missa Tango* L. Bacalova, *Msza Es-dur* Fr. Schuberta, oratorium *Wzgórze w Krainie Moria* J. Łuciuka, oratorium *Powiedzcie to dalej* W. Krawczyńskiego, oratorium *Niebo zaprzecza ruchomości czasu* G. Majki, oratorium *Peregrinus* D. Swoszowskiego.

Brała też udział w operze *Wesele Figara* W. A. Mozarta wystawionej w Operze Krakowskiej w 2014 r. – partia Marceliny.

Współpracuje z zespołem wokalnym Capelli Cracoviensis.

Jest solistką zespołu Rizonazna oraz Ensemble Hildebrandt.

Wszystkie koncerty, w jakich brała udział, są dokładnie opisane w dokumentacji. Szkoda tylko, że nie zostały umieszczone chronologicznie.

Dość intensywną aktywność koncertową obrazują miejsca, w których artystka miała możliwość występować.

Sale Filharmonii w Rzeszowie, Łodzi, Kielcach, Krakowie, Wrocławiu, Częstochowie, Wiedniu – Konzerthalle, sala NOSPR, muzeum w Luśławicach, liczne kościoły i centra kultury w Polsce i w Europie.

Kandydatka koncertowała we Włoszech, Francji, Niemczech, Słowacji, Czechach, Belgii, Anglii, Ukrainie, na Węgrzech i w Holandii.

Pełny wykaz sal, orkiestr, dyrygentów, z którymi miała możliwość pracować znajduje się w dokumentacji oraz w opinii promotora.

Pani Magda Niedbała-Solarz współpracuje z pianistą dr Mateuszem Kurcabem wykonując wspólnie głównie pieśni kompozytorów polskich okresu XIX i XX wieku, a także liczne utwory kompozytorów współczesnych.

Artystka ma w swoim dorobku kilka ciekawych nagrań płytowych, m. in. partie solowe na płycie wydanej w grudniu 2022 r. przez wytwórnię fonograficzną DUX z muzyką współczesną *Accosphere*, *New accordion chamber music*, płytę habilitacyjną dr Jarosława Pelca – pianisty i wykładowcy Uniwersytetu Rzeszowskiego z 10 pieśniami op. 11 Artura Schnabela na mezzosopran i fortepian, płytę wydaną przez belgijskie wydawnictwo muzyki klasycznej i jazzu *Outhere Music* z muzyką *Te Deum* J. B. Lullego oraz M. A. Charpentiera, nagrań z zespołem wokalnym Cepelli Cracoviensis oraz orkiestry *La Poeme Harmonique* pod batutą Vincenta Dumestre, płytę z pieśniami maryjnymi w aranżacji T. Chmiela z towarzyszeniem orkiestry *Krakowska Młoda Filharmonia* ZPSM im. M. Karłowicza w Krakowie, płytę z

miniaturami sonorystycznymi i kanonicznymi kompozytora G. Majki do *Wielkiej Księgi Miniatur* w ramach programu *Kultura w sieci*, oraz płytę z pieśniami patriotycznymi p. t. *A w sercu Polska* na mezzosopran, tenor oraz fortepian w oryginalnych autorskich opracowaniach.

Kandydatka ma też na swoim koncie kilka nagród koncertowych. Otrzymała wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Imricha Godina Juventus Canti 2012 we Vrablach, nagrodę specjalną za najlepsze wykonanie pieśni St. Niewiadomskiego oraz nagrodę prof. Jadwigi Rappe podczas X Międzyuczelnianego Konkursu Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej im. Edmunda Kossowskiego w Warszawie, I nagrodę w II Międzyszkolnym Konkursie Wokalnym im. M. Karłowicza w Katowicach oraz II miejsce i wyróżnienie podczas Konkursów pieśni niemieckiej w Krakowie.

Została nagrodzona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wybitne osiągnięcia artystyczne.

Dwukrotnie otrzymała stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stypendium twórcze Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz stypendium rektora Akademii Muzycznej w Krakowie.

Ocena pracy doktorskiej.

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora magister Magdzie Niedbała-Solarz w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzycznej na podstawie zapisów Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 poz. 574 z późn. zmianami).

Magister Magda Niedbała-Solarz – doktorantka Szkoły Doktorskiej AMKP.

Rozpoczęcie studiów doktoranckich w 2019 r.

Temat pracy doktorskiej jest zgodny z przedstawionym na początku studiów planem badawczym.

Pani magister Magda Niedbała-Solarz po zakończeniu studiów wokalnych, jako koncertująca już artystka podjęła dalszą edukację w Szkole Doktorskiej AM w Krakowie.

Kolejne lata nauki na wielu płaszczyznach to również rozpoczęcie badań nad interesującym doktorantkę tematem, jakim są pieśni pilskie o tematyce patriotycznej powstałe w XIX wieku i w pierwszej połowie XX wieku.

W trakcie opracowywania tematu pani Magda Niedbała-Solarz dokonała analizy ogromnego materiału docierając do 334 pozycji polskiej literatury muzycznej, które jej zdaniem są pieśniami o zabarwieniu patriotycznym. Wykaz tych pieśni, załączonych w zakończeniu pracy, jest znakomitym katalogiem, z którego mogliby korzystać w przyszłości zarówno studenci jak i profesjonalni artyści wykonawcy.

Zdefiniowane problemy badawcze, jakie doktorantka postawiła sobie przed rozpoczęciem pracy, świadczą o analitycznym podejściu do tematu, o wnikliwości i pasji, a także o poszukiwaniu mało znanych utworów wokalnych, które w przyszłości mogłaby włączyć do swojego repertuaru koncertowego.

Z ogromnego przestudiowanego materiału doktorantka wybrała 14 pieśni, które znalazły się na płycie CD tworząc dzieło artystyczne.

Są wśród nich pieśni dramatyczne, legionowe, o tematyce religijnej, melancholijne. Dobór pieśni świadczy o dużej świadomości artystki i głębokim zainteresowaniu tematem.

Mezzosopranowy głos p. Solarz brzmi czysto i pewnie, barwa jest ciepła i wyrównana. Słuchanie tej płyty sprawia dużo satysfakcji artystycznej.

Śpiewaczka jest niezwykle muzykalna i wrażliwa, co przy tak zróżnicowanym charakterze prezentowanych pieśni daje możliwość skupienia się na treściach zawartych w warstwie poetyckiej.

Nadmienić pragnę, że dykcja artystki jest wzorowa.

W części opisowej pracy doktorantka definiuje pojęcie patriotyzmu i sposób jego odczuwania przez autorów poezji i kompozytorów.

Przedstawia też historię gatunku na przestrzeni lat, od momentu utraty przez Polskę niepodległości aż do chwili obecnej.

Prezentowane przez p. Solarz w rozdziale II związki pieśni patriotycznej z religią i kulturą dają ciekawy obraz inspiracji polskich twórców XIX i XX wieku.

Praca zawiera szczegółową analizę nagranych utworów, poszerzoną o życiorysy kompozytorów i autorów tekstów poetyckich.

Odnoszę wrażenie, że przy opisie każdej reprezentowanej pieśni, artystka usiłuje dodać coś od siebie, jakąś refleksję czy to historyczną czy emocjonalną, co w jej odczuciu miało wpływ na odmienną jakość interpretacji każdego utworu.

Konkluzja.

Praca doktorska pani magister Magdy Niedbała-Solarz jest dziełem młodej ale już doświadczonej artystki.

Zarówno w dziele artystycznym, jak i w warstwie opisowej, wykazała się dużą wiedzą, pasją badawczą i dociekliwością, co wpisuje się jednoznacznie w rozwój sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że doktorantka wykazała się znaczącą wiedzą teoretyczną, wiedzą praktyczną i umiejętnością rozpowszechniania tej wiedzy.

Praca doktorska pani magister Magdy Niedbała-Solarz spełnia warunki sformułowane w art. 187 Ustawy z dnia 20.07.2018 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zmianami)

Podpis Recenzenta

